

Leidžia Spaudos b-vė „Šviesa“

Redakcijos ir Administracijos adresas: „LIETUVIS BRAZIL.“ Rua Bandeirantes, 92 (Bom Retiro) Caixa postal, 1764. S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIOJ

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis
Prenumeratos kainas:
Brazilij metams — 10\$000
pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsieniu: metams — 20\$000
pusei metų 12\$000.
Redaguoja Redag. Komisija.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Liepos - Julho mėn. 9 d.

NR. 27 (183)

Dar del jaunimo organizacijos.

Pereitą kartą trumpai apibūdines jaunimo organizacijos reikalą, dabar noriu pakalbėti apie tokios organizacijos tikslą, pagrindus ir darbą, kurį ji turėtų imtis dirbti.

Pagrindinis tokios jaunimo organizacijos tikslas turėtų būti: šviesti, lavinti ir auklėti lietuvių, išievių jaunimą, grynai tautiniėje lietuvių dvasioje rūpintis palaikyti jame moralės, doros ir žmoniškumo principus. Šiais kilniais tikslais pagrįsta jaunimo organizacija galėtų sutraukti žymesniąją mūsų išievių jaunūnones dalį. Jai galėtų priklausyti ir joje sekmingai dalyvausti visi jau nuoliai es, kuriems rūpi tautinis lietuviškas darbas. Kurie lietuviškos jėgos yra brangesnės už viską.

Beabejoju, kad jokių būdu nepavyktų išiegti tokios organizaciją, kuri galėtų sujungti visą išievių jaunimą, nes mūsų tarpe yra ir tokių, kuriuos lietuviškos jėgos yra visai svetima. Tokio žmonės, jokių būdu nesutiks dalyvauti grynai lietuviškoje organizacijoje; nes kam mažai rūpi savo tauta ir jos idėjos, tas pilnai gali prisidėti prie bet kurios tautybės organizacijų savo tikslams siekti.

Lietuvių išievių jaunimo organizacija, turi turėti grynai lietuviškus, tautiškus pagrindus. Ji turi būti nepartinė ir apolitinė. Organizuoti mūsų jaunimą, mažai jam suprantamais politiniais ar partiniais sumetimais, paversti jį priemonėmis kitoms savo tikslams siekti, būtų didžiausia klaida. Gyvenimo faktai jau aiškiai parodė, kad skirtingi j įvairių pažiūrų bei pakraipų partijėles mums, išieviams visai nepakelti.

Organizacija, kuri būtų paremta lietuviškumo pagrindais, galėtų rasti daug sutartinio ir visiems naudingo darbo. Tik tą darbą dirbant daugiau dėmesio reiktų kreipti į gerą tarpusavio susigijimą ir solidarumą.

To darbo yra labai daug ir jis būtų visiems naudingas, jei tik prie jo visi lietuvių išievių jaunuoliai es, kuriems rūpi lietuviškos jėgos ir jų pačių reikalai, nuoširdžiai prisidėtų.

Tą darbą dirbti, turėtų stoti gaus singos mūsų jaunūnones eilės, nes tik jaunimo yra stipri ir galinga energija ir tik jis galėtų parodyti švietintautaiams, kad lietuvių tauta nėra kokia laukinė ir atsilikusi tauta, bet vieninga ir kultūringa. Jaunimas, savo dainomis, savo gražiais pasilinksminimais, įvairiomis pramogomis, bei sportu galėtų žymiai patalsyti mūsų vardą švietimui akys ir atlikti daug naudingo darbo. Tų gerųjų mūsų tautos savybių jau atsiranda: turime sporto S gą, turime chorą, turime atskiras grupes jaunimo, kurias kartais nuo karto pastato vakarą, su vaidina vieną, kitą dalykėlį. Visa tai mūsų išievių gero ir naudingo darbo diegali. Jie reikia tik ugdyti, sujungti į vieną centrą, o iš tų diegų išaugtų dideli medžiai. Tam reikia tik rasti bendras susitarimas, reikia mesti tas nelemtas išidūmas, savymėlė ir puikiybė, reikia parodyti daugiau draugiškumą ir vienybę, o gero ir naudingo darbo visiems užtektų.

LIETUVOJE

Ką rašo Lietuvos laikraščiai Svečiai iš Lietuvos saulėlydžio.

Birželio 12—13 d. Kaune lankėsi Prūsų lietuvių ekskursija, du šimtai su viršum žmonių.

Ekskursijos sutikti anksti ryto „Šamo“ motorlaiviu išvyko draugijos užsienio lietuviams remti valdyba, Šaulių S g-os ir k.t. atstovai toli už Raudondvario, o paskui „Šama“ Kauno jacht-klubo nariai savo motoriniais laiveliais. Apie 10 val. didžiulis Nemuno vandenų garlaivis „Kestutis“ svečius atvežė į Kauno prieplauką. Čia jau laukė didelė minia žmonių, Šaulių S-gos choras ir orkestras, visuomenės organizacijų ir spaudos atstovai.

Tarp atvykusių svečių matyti Lietuvos konsulas Tirdžeje dr. Jatulis, žymių Prūsų lietuvių veikėjų: dr. Vydūnas, M. Zaunūtė, p. Zaunius (Liet. užs. min. brolis), p. Jagomastas, p. Irena Prūšaitė — Vilnaitienė su vyru, ūkininkas Endrulaitis iš Ragnytės apskr., Konradas ir Šneideraitis iš Tovės, Zvejas Glūbys iš Gilijos, Lutkus iš Kreužėdžių ir kit.

Jaunimo organizacija turėtų apimti plačias darbo sritis, kaip antai: sporto, dainavimo, meno ir kitas. Dėl patogumo, ji galėtų pasiskirstyti sekcijomis, kurios apimtų savo darbo sritį. Kiekvienoje tokioje sekcijoje galėtų dalyvauti visa jaunūnė. Sportininkai daugiau dalyvaudų lyvautų sporto sekcijoje; dainų mėgėjai — dainavimo; teatro mėgėjai — meno sekcijoje ir taip toliau. Imantis kokio didesnio rimtesnio darbo: ruošiant toki didelį vakarą, pasilinksminim ar kitą, prie jo turėtų visi prisidėti ir vieningai dirbti.

Prie bendro susitarimo, jaunimas galėtų rasti labai naudingo darbo. Pavizdžiai, galima būtų steigti knygynus, skaityklas ir kita, kur jaunimas turėtų gerų progų linksmai ir naudingai praleisti laiką.

Apie tai reiktų visiems rimtai pagalvoti. Mums nieks nepasirūpins, jei mes patys nesirūpinsim. Laukti geresnių laikų ir taip snausti labai klaidinga. Geresni laikai greičiau ateis, jei mes prie jų rengsimės, išmintingai ir sutartinai dirbdami kilnų ir naudingą darbą. Bendru jaunimo organizacijos reikalu turi susirūpinti visa jaunūnė ir artimiausiu laiku susausti savo masinį susirinkimą, kuriame būtų viešai aptartas darbo ir veikimo planas. Jaunimo reikalais rūpintis yra jo paties ir bendrai kiekvieno susipratusio lietuvi pareiga.

Nereikia nusigąsti, jei tą darbą pradėjus dirbti atsirastų kliūčių ir trūkumų. Kliūtis buvo ir bus, bet nėra tokių kliūčių, kurių sutartinai, bendrai dirbant negalima būtų nugalėti.

Taip, brangus jaunime! Visi kaip vienas stokim į kilnų ir naudingą darbą. Nusigąskim sunkenybių nei kliūčių. Mūsų tvirtas pasiryžimas ir noras viską nugalės!

R. Kymantas.

Svečių pasitikimas gražus ir įspūdingas. Didžiosios ir mažosios Lietuvos vėlavos puošė ir svečių laivą ir susitikusiųjų laivelius, orkestras grojo maršą, žmonių minia entuziastingai sveikino valio ir gėlėmis.

Mergaičių globos draugija.

p. Zofijos Čiurlionienės iniciatyva Kaune įkurta „Mergaičių globos draugija“. Draugija norėdama pagerinti mergaitėms sąlygas gyventi Kaune, įkūrė joms bendrabutį. Yra jame vietų ilgesnį laiką gyvenančioms ir trumpam laikui atvažiuojančioms į Kauną mergaitėms. Bendrabutis randasi labai gražioje vietoje. Žaliam kaune, netoli funikuleriaus. Aušros g-vė 27 nr.

Suvaržys įvežimą iš užsienio.

Vyriausybė ruošia įstatymų projektus suvaržyti užsienių prekių įvežimą į Lietuvą. Bus suvaržytas prekių įgabūnimas į Lietuvą iš tų valstybių, kurios neturi sudariusios su Lietuva jokių prekybos sutarčių. O antru, tos valstybės, kurios yra uždraudusios išvežti daiktus į užsienį, savo prekes galės įvežti į Lietuvą tik su tam tikrais leidimais.

Švedai sustabdo degtukų fabrikus.

Švedų paskolai įmokėti terminas atidedas iki rugpjūčio 1 d. Įmokėti turės visus 20 mil. litų. Sindikatas pradėjo mažinti degtukų gamybą. Nuo birželio 15 d. sustabdo degtukų fabriką Slabadoj, o nuo liepos 11 d. Jonavos degtukų fabriką. Be darbo liks apie 150 darbininkų.

Viesulas nešioja žmones kaip plunksnas.

Užpaliai, Utenos aps. Gegužės 31 d. praužė labai stiprus viesulas. Eidamas skersai Šventosios upės, susukė vandens stulpą ir išnešė ant kranto. Toliau užė pro Butiškių kaimo vienkm. D. Lelkos sodyba. Tuo laiku ėjusi per kiemą ūkininko dukė buvo viesulo pagriebta ir nunėsta keliolika metrų. Viesulas ją užnešė ant tvarto. Tvirtą viesulas sugriovė iki pamatų, bet mergina išliko gyva. To paties kaimo P. Gaidžio tvartui nunėšė stogą. Vieno gyventojos sodybos viesulas ko nepalaidojo atnešėtais šiandais, medžių šakomis ir vežėnėmis. Tokio viesulo čia dar niekad nebūvo.

Kiek eksportuojame bei importuojame sėklų, daržovių ir gėlių.

Kasmet mes įvairių daržovių gėlių ir kitokių sėklų daug importuojame (įvežame) iš užsienio, bet iš savo krašto palyginus, eksportuojame (išvežame) visai nedaug. Taip 1931 m. eksportavome: agurkų už 31.500 litų, svogūnų už 84.500 litų, kitų įvairių daržovių angulų už 1.009 litų.

Tų dalykų eksportas 1931 m. palyginus su kitais metais labai sumažė o. O importas buvo štoks: daržovių sėklų įvežta už 438.100 litų, įvairių gėlių sėklų už 31.800 litų, agurkų už 11.400 litų, svogūnų už 37.300 litų, sodytų ir mirkytų ir kitokių daržovių už 53.400 litų, gyvūnų angulų už 95.000 litų, vais-

medžių uogarūnių ir tos rūšies šaknų už 169.300 litų. Daugumą tos rūšies importuojamų dalykų galėtume pasigaminti patys vietoje.

Kaune kovai su nedarbu

miesto savivaldybė stengiasi kuo daugiau jokių amato nomokančių darbininkų išmokyti taisyti akmenis ir kiek galima išplėsti akmenų tašymo darbus. Dabar jau Kauno miesto savivaldybės suorganizuotose akmenų tašymo darbuose dirba 80 žmonių — 30 vyrų Kaune ir 50 vyrų Viėvyje. Pasak miesto burmistro inž. Graurogko, akmenų tašymo darbai plečiami dar ir todel, kad galima ir žiemą juos produktingai dirbti. Žiema jie bus dar sustiprinti. Tašytus akmenis s manoma suvartoti ne tik gatvėms grįsti, bet ir Nemuno krantinėms iškloti, ypač Marvos kelnių sustiprinti (susitarus dėl krantinų, žinoma, su susisiekimo ministerija). Ligi užšals, mieste daugiausia bus dirbami žemės darbai, kurie žiemos metu būna neproduktingi.

Reikalauja savo krašto gaminių.

Lekėčiai, Šakių aps. Paskutiniu laiku Lekėčių apylinkės dyventojai pareiškė pardavėjams, kad užsienio prekių nepirksią ir vseton jų reikalauja lietuviškų. Kai kurie žada nelankyti tų parduotuvių, kurios daugiausia bus užsienišės prekės parduodamos.

Penki šimtai naujų mokyklų.

Iš Kauno gauta žinia, kad Švietimo Ministerija jau baigia išdirbti visuotinio priverstinio mokslo planą. Sąryšyje su tuo numatyta atidaryti dar keletas šimtų naujų mokyklų. Numatyta pastatyti 500 naujų mokykloms namų.

Ne vien tik krizis vargina žmones.

Šiomet vietomis iškrinta gana daug ir didelių ledų, kurie neretai padaro daug nuostolių. Štai Stakliškėse (Alytaus apskr.) gegužės 27 d. vietomis iškrito ledai pupos ir laukinio obuoliuko didumo. Kai kurių ūkininkų rugiams jie labai pakenkė. Gaideliuose (Klaipėdos krašte) pereitą savaitę ledai taip įskapojo javus, kad ūkininkai ledų sunaikintus laukus vietoms iš naujo apšėja. Didelių ledų, tik be tokių didelių nuostolių, iškrito ir kitur, pav. Žiukuose (Joniskėlio valsė.), Gyliskiuose (Sintautų valsė.) ir kit.

Nemažesnių nuostolių padarė ir dideli staigūs lietūs. Vietomis (Stakliškėse, Pernaravoje, Kedainių apskr.) jie buvo labai nuostolingi vasariniams javams ir bulvėms.

Nuo perkūnijų šiomet mūsų žmonės irgi nemaža nukentė.

Kaip laikraščiai paduoda, užnausta keletas žmonių, sudėginta keletas gyvenimų, apdaužyti, apskaldyti medžiai.

Matyt, kad ne vien krizis vargina žmones.

„LIETUVIS BRAZILIOJ“

— GYVENIMO VEIDRODIS.

Patikimiausias patarėjas yra
mūsų
Bankas
Lietuviu skyrius
 visad pasiruošęs jums padėti žodžiu ir darbu
APLANKYK SAVO TAUTIETI
 ŠIAME BANKE
BANCO GERMANICO
 Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

Nauji Audų ugniakalnių išsiveržimai.

Audų kalnų apylinkėse gyventojams įvarė daug baimės iš naujo, su dideliu smarkumu, pradėję veržtis Audų kalnų ugniakalniai „Deskabezodo“ „chico“ ir „Planchon“.

Santiago, Mendoses, São Raphael ir kitose provincijose buvo jaučiamas smarkokas žemės drebėjimas, vėliau pasimatė kylą į padebesius milžiniški kalnai pelenų, vandens garų ir dulkių. Visos apylinkės žemės paviršius apklotas kelių dešimtų centimetrų storio pelenų sluoksniu.

Štai prie ko priveda!

Liubline šiomis dienomis lošė kortomis. Vienam visiškai nesisekė, — pralošė visa, ka turėjo. Paskutiniam ėjime, vis norėdamas atsikirsti, jis užstatė savo žmoną. Bet ir ją pralošė. Išlėšs atsisveikino su savo partneriu ir nuėjo pas išloštąją žmoną. Vyras, nesitverdamas pykčiu, peiliu užpuolė savo priešininką, nudūrė ir nežinia kur pabėgo.

Erelis pagrobė mergaitę.

Norvegijoje vienam kaime erelis iš kiemo pagrobė mergaitę, sveriančią 18 kilogramų. Po ilgo ieškojimo mergaitė buvo rasta aukšto kalno viršūnėje netoli erelio lizdo, paguldyta ant samanų. Mergaitė buvo sveika, tik keli nežymūs įdreskimai galvoj lūdijo, kad ji buvo nešama erelio naugoose. Mergaitė papasakojo, kad didelės paukštis atskridęs ją pagrobė. Panašią įvykių Norvegijoje jau yra pasitaikę ne kartą, bet iki šiol arui niekad nepavykdavo nusiimti auką į savo lizdą.

Pranešimas

Labai svarbiais reikalais pasitarti sekmadienį, liepos mėn. 17 dien, 4 val. p. p. lietuvii name (r. Banderantes, 92) šaukiamas Lietuvos Sąjungos Brazilijoje susiuitinas nariu susirinkimas.

Visus narius maloniai prašomo dalyvauti. —

S gos V bos
 Sekretorius-

Kronika.

Gavo darbo.

Villa Anastacio. Mūsų rajone lietuviams, po keliolika mėnesių išbuvusiusiems be darbo, šyptelėjo kiek laimė.

Skordyklos „Amar“, padidėjus išsienius mėsos pareikalavimui, priėmė daug naujų darbininkų, kurių tarpe nemažą sk. lėiųjų ir lietuvių.

Nors darbas šaldyklose sunkus ir pigiai apmokamas, bet žmonės džiaugiasi: esą vistik geriau negu fazendoje, ar kur miškuose.

J.

Ištremti komunistai.

«Folha da Manha» liepos 6 d. n ry rašo, kad jau paskelbtas dekretas, kuriuo ištremtai iš Brazilijos teritorijos už kenksmingą veikimą bei viešosios tvarkos ardyumą — Jonas Grinevičius, Albinas Kinas, Juozas Lekavičius, Feliksas Lekavičius, Jonas Lekavičius ir Stasys Lekavičius, Zydas Abromas Kovalsky, vokietis Tzavia Nataučuk Kovalsky, portugalas João Fernandes, Zydas (russo) Léva Šlafman, čekas — Aleksis Kias, italas Ertlio Sposito — visi suimti S. Paulo policijos.

Red. prier. Mūsų žiniomis tik trys Lekavičiai esą komunistai, kitas brolis nieko nei girdėt: apie komunistų nevor, tačiau visus komunistais palaikė.

Vakaro įspūdžiai.

Moėca. Šeštadienį liepos 2 d. Moškoje įvyko Mekos liet. prad. mokyklos tėvų k-to rengtas vakaras, į kurį atsilankė gana daug svečių. Scenoje buvo suvaidinta vieno veiks. komedija «Vestuvės per prievartą» ir padeklamauta keletas eilučių.

Nors pati komedija buvo įdomi bet suvaidinta negirtinai. Nekurie vaidintojai rolių visai nemokėdami, vaidino be jokio įsigilnimo į veikalo turinį, net nepakeisdami kalbos tono žiūrėjo vien tik į salterį. Deklamuota labai tykiai. Svečiai retas kuris galėjo išgirsti kokį žodį, o suprasti kas kalbama tai visai nebuvo galima.

Šiaip vakaro tvarka buvo geriausia, uors žmonių buvo pilnatelė salė. Visi linksmosiai gražiai, visą laiką. Vakaras praėjo be mažiausio nesusipratimo. Svetys.

OKUPUOTA LIETUVA.

Nusizudė del skurdo.

«Dz. Wil.» praneša, kad Trakų apskr. nusiskandino Miekūnų kaimo gyventoja Antosė Gervidienė su mažiūčiu kūdikiu. Nelaiminga motina, negaudama mažiausio darbelio, badaudama su kūdikiu, nusprendė su mažiūčiu nusiskandinti upėje.

Atidėjo.

Birželio 4 ir 5 dienomis Vilniuje turėjo būti suauktas okupantų Vilniaus užėmimo dalyvių su gen. Želigovskiu suvažiavimas. Tačiau suvažiavimas paskirtiniu momentu atidėtas ligi spalio 8 d.

Okupantas kunigas muša vaikučius

Jau rašėme, apie Adučiškio Lietuvos bažnyčią, kurioje okupantai žiauriai ir prievarta nulupo lietuviškus užrašus ir uždėjo lenkiškus. Paaiškėjo, kad to biauraus darbo vyriausias iniciatorius buvo bažnyčios vikaras. Jis išsūpino iš ganytojo raštą, kad leidžiama parrašai nuplėšti, jis, kartu su okupantų policija tuos parrašus ir nuplėšė, vietos klebonui apie tai nieko nežinant. Tas

PASALYJ

Smarkios kovos tarp komunistų ir hitlerininkų.

2. VII. Berli no gatvėse įvyko smarkus ginkluotų susirėmimas tarp komunistų ir hitlerininkų. Sustabdytas gatvių judėjimas. Kaip iš vienos pusės, taip iš kitos daug užmuštų ir sužeistų. Rhuro krašte tokių susirėmimų buvo keletas, per kuriuos 2 komunistai užmušti ir virš 50 sužeistų.

pats vikaras moko mokykloje tikybos. Jis verčia visus vaikus mokytis poteriu lenkiškai kalbėti, o vaikus, kurie atsaako, kad lenkiškai nesuprantą ir nori melstis lietuviškai, muša. Kviečia juos į atskirą kambarį ir čia budeliškai vaikus kankina. Jaunimui Adučišky uždrausta dainuoti. Pavasarį, senu pa pročiu, jaunimas vakare išėjo į laukus padainuoti, bet buvo okupantų žandarų išvaikytas ir už dainavimą turėjo kalėjime atsedėti arba pabaudas mokėti. Esą dabar lietuviškai dainuoti galima tik savo namuose.

J. GAURILIUS.

Klaipėdos kraštas ir lietuvių kovos del jo.

(tąsa)

II.

Šioje savo pirmoje dalyje, arba kitaip sakant trumpoje istorinėje Mažosios Lietuvos apžvalgoje norėjau supažindinti tuos visus, kuriems Maž. Lietuvos praeitis buvo primiršta arba neaiški, arba net visai nežinoma. Palies damas praeities laikus juos išdėsdiau taip, kaip istorijos lapas surašė į gyvenimo knygą, susilaikydamas nuo bent kurto tų laikų įvertimo. Šie keli bruožai iš praeities yra labai svarbūs, no rint toliau gvildinti Mažosios Lietuvos klausima. Turėjo juk būti tam tikri motyvai ir tam tikri sampratavimai, kurie Did. karo pergaletojams davė tam tikrą impulsą (pagrindą) šį Maž. Lietuvos kraštą atitraukti iš tos valstybės globos, kuri per penkis šimtus metų jame viešpatavo. Taip pat turėjo būti tam tikras pagrindas, kuris leido Lietuvai, jau Nepriklausomai ir silpnai Lietuvai pareikšti savo teises į šį atskirtąjį nuo Vokietijos ir santarvės globai, arba kitaip sakant, nekieno globai pavestą kraštą.

Kas sekė šios paskaitos pirmuosius žodžius, tai tas, manau, be pasiaiskinimo ir be tiesioginio nurodymo supras, kodėl M. Lietuva buvo išskirta Versa-

lės sutartimi iš bendros Vokietijos imperijos globos ir kodėl Lietuva pareiškė savo teises į šį kraštą. Buv. Š. Amerikos prezidento Vilsono paskelbta tautų apsisprendimo teisė rado gyvą atgarsį Versalės sutarties paragrafuose. — Versalės sutartis pripažindama Did. karo kaltę Vokietijai, tiesa, Vokietijai, kaipo nugalėtai, padiktavo tokius nuostatus bei sąlygas, kuriais nulaufė jos perdidelę imperialistinę maniją ir su trušino jos didybės vainiką. Versalės taikos aktas, tai yra pirminis taikos dokumentas, kuris savo sudėtingumu, platumu ir atseitės permatymu liko už fiksuotas istorijoje.

To paties dokumento 99 str. Mažoji Lietuva buvo išskirta iš Vokietijos valdymo ribų ir perleista Santarvės arba Did. karo nugalėtojų global.

Didžios valstybės savo keliu pavedė laikinai Mažąją Lietuvą valdyti ir prižiūrėti prancūzams. Prancūzai 1920 met. vasario mėn. atsiuntė į Maž. Lietuvos savo okupacinę kariuomenę su generolu odry priešaky. Okupacinės valdžios centras pasidarė Klaipėda. Bet vėliau pasirodė, kad grynai militarinė (kariška) okupacija nėra reikalinga, tai tų pačių metų gegužės mėn. okupacinę karišką valdžią pakeitė civilinė okupa-

cijos valdžia (prefektūra), kurios priešaky atsistuoja prancūzas Petisnė.

Nors Petisnė buvo paskirtas, kaipo Santarvės M. Lietuvos valdytojas, tačiau greitai laiku pasireiškė jo veikimas, kuris paėmė grynai lenkišką kryptį. Ne tik vietos lietuviai, bet ir Did. Lietuvos visuomenė bei vyriausybė gerai suprato, kad nors ir Petisnė atstovauja ne vienos Prancūzijos reikalą o santarviniukų, bet jo vedama politinė linija ir galūtinai tikslas Maž. Lietuvos kraštą na Lietuvai atiduoti, bet vesti prie to, kad tas kraštas anksčiau ar vėliau patektų lenkamis.

Vokiečiai gi Did. karo ir savo 1928 mt. revoliucijos prislėgti buvo nustoję vilties tolimesniai kovai, bet pamatė klastingą Petisnės vedamą, liniją — subruzdo. Jie pradėjo remti Petisnės politiką, nes ji buvo antilietuviška, o vokiečiams to tik ir reikėjo. IZgavė iš Petisnės pasitikėjimą, jie vietioje pradėjo steigti įvairias krašto sąjungas, kad joku būdu neprileisti prie didesnio lietuvių susibėrimo. Dabar Maž. Lietuvos lietuviai atsidūrė prieš du priešus: senus — vokiečius ir naujus — Petisnės su jo lenkiška politiką. Lietuviai numatė, kad vos ištrukė iš vokiško aro nagu, gali pakliuti kitose nors nebaisnesnio, bet nei kiek nešvelnesnio lenkiško aro naugosna. —

Nenorint užbėgti svarbiems gyvenimo faktams už akių, reikalinga pažymėti taip pat ir tą, kad Klaipėdos kraštas nebuvo įtrauktas į Lietuvos valstybės ribas be tiesioginio to krašto pačių lietuvių gyventojų sutikimo ir

noro.

1919 mt. gruodžio mėn. pabaigoj, Lietuvos Valstybės Taryba gavo iš Prūsų Lietuvos Tautos Tarybos pranešimą, kad Prūsų lietuvių Susivienijimas ir atskirtojo nuo vokiečių Klaipėdos krašto, politinė komisija yra nutarę pasiųsti į Laikinąją Lietuvos Valstybės Tarybą savo 3 atstovus ir 1 pavaduotojų. Šitas svarbus pasiūlymas buvo svarstytas, priimtas vienbalsiai ir tuojau buvo atskayta, pagodaujant, kad Maž. Lietuvos atstovai į Valst. Tarybą įeitų greičiausiu laiku. Buvo uerėta, kad 1920 m. vasario mėn. 16 d. būtų Maž. Lietuvos prisijungimo iškilmas kuo iškilmingiausiai atliktos, bet dėl įvairių pasitarimų, tą reikalą teko atidėti vėlesniau laikui, t. y. iki kovo mėn. 20 d. šeštadienį, 1920 m. kovo mėn. 20 d. laikinąjį Lietuvos sostinę Kaunus šventė antrąją tautos šventę — Mažosios Lietuvos su Did. Lietuva susijungimo šventę.

Vasario mėn. 21 d., Klaipėdoje — „Viktorijos“ viešbuty buvo išdirbtos ir priimtos Prūsų lietuvių Tautos Tarybos rezoliucijos dėl nutraukimo visų iki šiol būvusių ryšių su Vokietija ir dėl prisidėjimo prie Did. Lietuvos. Vasario mėn, 21 d. viešai paskelbtas plačiam pasauliui Maž. Lietuvos Tarybos aktas yra nepaprastas reikšmės dokumentas mūsų tautos istorijoj!

Šeštadienį 1920 mt. kovo mėn. 20 d. atvykę į laikinąją Lietuvos sostinę Kauną Maž. Lietuvos Tarybos atstovai ir kooptaoti į Did. Lietuvos Tarybą, tam tikroį deklaracijoj viešai ir iš-

LIETUVIU SAJUNGOS BRAZILIJOS ISTATAI

(registr. 1931 m. 24-XI. Diar. Offic. 269 nr.)

I. Sajungos pavadinimas ir tikslas

1. Šiais įstatais steigiamą apolitinę „LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS“ (Alliança autoproteçora dos lithuanos no Brazil).

Veikimo plotas—São Paulo estasas Sajungos centras—Sau Paulo miestas

2. Tikslas. Globoti, informuoti ir koordinuoti veikimą Lietuvos išeivių Brazilijoje, teikiant įvairiais reikalais, juridinius patarimus, rūpiatis išeivių gorbuviu, fiziniu — protiniu bei doroviniu auklėjimu steigiant ir išlaikant mokyklas, kultūrinius, sporto, meno bei literatūros klubus, vaikų daržaitus, prieglandas, knygynus, viešas skaityklas.

II. Sajungos nariai.

1. Tikrieji nariai. Lietuvių Sajungos Brazilijoje tikraisiais nariais yra laikomos atskiros meno, sporto, kultūros, švietimo ir švėpalvos organizacijos bei draugijos, kurių veikimas ir jų vidaus statutai sutampa su šios sąjungos tikslais.

Efektiviai šios Sajungos nariais laikomi: a) „Šviesos“ Beadvė, c) „VII ties“ Draugija, c) sporto sąjunga „Lithuania“ ir d) lietuvių pradinės mokyklos São Paulo mieste ir priemiestėse.

2. Nariai globėjai. Nariais globėjais gali būti ir atskiri asmenys, sutinką su Sąjungos tikslais ir panauka vė Sajungai nemažiau šimto (100\$000) milreisu ir kiekvienais sekančiais metais ankoja Sajungos kasai po penkiasdešimtis (50\$000) milreisu.

3. Oficialus Lietuvos Vyriausybės Atstovas Brazilijoje yra nuolatinis Sąjungos garbės Pirmininkas ir Sajungos Valdybos posėdžiuose dalyvauja sprendžiamu balsu.

4. Naujų narių priėmimas. Lietuvių Sajungos Brazilijoje tikruosius ir narius globėjus priima Sąjungos Valdyba, kurios nutarimas turi būti priimtas vienbalsiai.

III. Lietuvių Sajungos Brazilijos Valdyba.

Sąjungos Valdyba. Lietuvių Sajungos Brazilijos Valdybą sudaro po vieną atstovą nuo kiekvienos Sąjungos nario, kuri savo tarpe renka vieno riems metams:

a) Sąjungos Valdybos Pirmininką, išdėintinką ir sekretorių

b) Sąjungos Revizijos Komisijos Pirmininką ir tos komisijos sekretorių.

Kiti gi neįpareiguoti nariai lieka Sajungos Valdybos nariais, ir kaip įpareiguoti Sajungos Valdybos nariai dalyvauja Valdybos posėdžiuose sprendžiamu balsu.

Sąjungos Valdybos nutarimus priėma paprasta balsų dauguma.

Sąjungos Valdyba daro posėdžius kas mėnuo 1 sykį kiekvieno mėnesio pirmąjį ketvirtadienį, o reikalui esant, Sąjungos Pirmininkas gali suaukti Sajungos Valdybos ekstrā posėdį.

Sąjungos Valdybos posėdžiai būna teisėti, jei dalyvauja uemaziau du trečdaliu (2/3) sąjungos Valdybos narių.

Vieną kartą į metus Sąjungos Valdyba šaukia Sajungos narių visuotiną suvažiavimą, kuriam pateikiama veikimo apyskaita ir nustatomos tolimesnio veikimo gairės.

IV. Teisinis Sąjungos pamatas.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje yra juridis asmuo su visomis teisėmis bei pareigomis: gali įsigyti ir valdyti judamąjį ir nejudamąjį turą, paveldėti palikimus atstovauti visus Sajungos reikalus visuose teismo ir kitose įstaigose. Sąjungą atstovauja jos reikaluose aktyviai ir pasyviai jos Pirmininkas arba Valdybos įgaliotas ad hoc asmuo.

Sąjunga turi savo antspaudą ir sąjungos vėliavą.

V. Sąjungos narių pareigos ir teisės.

Tikrieji nariai ir nariai globėjai pildo Są-os Valdybos nutarimus, juoka Są-os kasai nustatyta mokesčiai, bendrai, savo veikimą tvarko taip, kad jis nebūtų priešingas Sajungos dėsniams.

Nariai globėjai dalyvauja Są-os Valdybos posėdžiuose patariamuoju balsu. Nuo penkių (5) narių globėjų skaičiaus iš jų tarpo išrinktas vienas asmuo dalyvauja Są-os Valdyboj sprendžiamu balsu.

Tikrieji nariai ir nariai globėjai naudojami Sąjungos turto lygionis vi siems išdirbtomis sąlygomis.

Nariai globėjai ir jų šeimos naudojami nemokamai sąjungos narių rengiamais viešais pasilinksminimais.

VI. Sąjungos izdas.

1. Sajungos izdą sudaro aukos, palikimai, pašalpos, Są-os įstaigų bei turto pajamos ir dvidešimtis (20) nuosimėių nuo gryną Są-os narių nario mokesčio pajamų, išskyrus mokyklas.

2. Sajungos nariai naudojantis Są-os turto moka penkiasdešimtis (50%) nuosimėių nuo gryno pelno Są-os kasai, išskyrus mokyklas, jei jos naudoja savo mokyklos patalpas.

3. Sajungos turtais gali būti naudojamas ir ne Sajungos nariams Są-os Valdybos nuožūra ir laisvu susitarimu.

4. Sąjungos laisvi pinigai virš 100\$000 tuojau deponuojami Są-os einamon sąskaiton Banke São Paulo mieste.

VII. Sąjungos garbės teismas.

Sąjungos nariai kolektyviai ir pavieni asmenys už savo veiksmus priešingus šios Są-os tikslams gali būti pašaukti Są-os Garbės Teismana.

Sąjungos Garbės Teismą ad hoc skyria Są-os Valdyba iš 3 asmenų, kuri du nariai renkami iš Są-os Valdybos tarpo, o trečias asmuo yra Są-os Garbės Pirmininkas.

Sąjungos Garbės Teismo nutarimai daromi slaptu balsavimu ir Garbės Teismo sprendimai Są-os nariams yra privalomi.

VIII. Sąjungos įstatų pakeitimas.

Šios Sąjungos įstatai gali būti pakeisti ar papildyti Sąjungos Valdybos vienbalsiu nutarimu.

IX. Sąjungos Likvidavimas.

1. Sąjungos likvidavimas sprendžiamas specialiuose Sajungos Valdybos posėdžiuose ir Są-os likvidavimo nutarimas turi būti priimtas vienbalsiai.

2. Sąjunga likvidavus, visas jos judomas ir nejudomas turtais pareina oficialiam Lietuvos Valdžios Atstovo žinion, kuris savo nuožūra jį galės sunaudoti humaniškiems lietuvių išeivių kolonijos reikalams čia Brazilijoje.

São Paulo, 1931 m. lapkričio mėn. 2 d.

A. E. „Lithuania“ 2 — Cruzeiro do Sul F. C. I.

Praeitą sekmadienį sporto sąga „Lithuania“ turėjo rungtynes su gana stipru brazilų klūbu „Cruzeiro do Sul F. C. Kungtinės buvo gana įdomios, nes šis klūbas yra sumušęs „Garibaldi F. C.“ 3 : 1 o musiskė „Lithuania“ „Garibaldi F. C.“ klūbui yra pralošusi 5 : 0. Galima sau išvaizduoti, koks stiprus priešas buvo prieš „Lithuania“. Šios rungtynės parodė, kad ir „Lithuania“ nevisiems būna šiaudai. Ji išėjo nugalėtoju sumušdama „Cruzeiro do Sul F. C.“ 2 : 1 „Lithuanijos“ naudai.

Rungtynės buvo labai gyvos ir gerai kombinotos kaip iš vienos taip ir iš kitos pusės, kas žiūrėtojams darė gerą įspūdį iki pat pabaigai. Reikiu pažymėti, kad šį kartą „Lithuanijos“ I komanda žaidė labai gerai, matomai dėl to, kad antra „Lithuanijos“ komanda sumušė jų antrą rezultatą 2 : 0? Nenorėdami nusileisti antrajai ir pirmosios vyrui pasistengė, kaip būtų m...

Šios rungtynės parodė didelę „Lithuanijos pažanga savo darbo srityje Bravo „Lithuania“! Norim visad matyti jus garbingais nugalėtojais!.

J. P.

Visi sporto Są-os „Lithuania“ nariai prašomi susibrinkti sekmadienį t. y. liepos 10 d. š. m. į savo patalpą Rua Bandeirantes, 92 lygiai 12 val. d. del galimų rungtynių. Nors rungtynės ant šio sekmadienio dar nesudarytos, bet galimas daiktas, kad Bom Retiro jos įvyks. Todel dabar negalima tikrai nurodyti su kuo ir kur. Bet del visko prašoma susirinkti.

V a l d y b a.

AR JAU ATNAUJINAI PRE NUMERATA?. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENYBIU!

kilmingai paskelbė tą didžiausios reikšmės aktą.

Tas aktas, toji Mažosios Lietuvos atstovų deklaracija buvo paskelbta 48-me Valstybės Tarybos posėdy 6 val. vakarą Potuščės salėj Lietuvos Valstybės prezidentui, Tarybos nariams ministreriais, Žemaičių vyskupui Pr. Kavrevičiui, santarvės atstovams ir miniai piliečių dalyvaujant.

Jokūbas Šernas, Valstybės Tarybos sekretorius šiame iškilningame posėdy perskaito Prūsų lietuvių Tautos Tarybos aktą, kuris skamba:

Prūsų Lietuvių Susivienijimas Tautos Taryba.

Klaipėdoje, vasario 21 d. 1920 m.

Prūsų Lietuvių Tautos Taryba, kaip vienintelė rinktoji ir įgaliotoji Atstovybė lietuvių, kurie pagal Versalės taikos sutarties atskirtajame nuo Vokietijos Nemuno krašte sudaro gyventojų daugumą, susirinkusi Klaipėdos mieste savo posėdy 1920 metų vasario mėnesio 21 dieną vienu balsu nutarė:

pareikšti savo valią ir reikalavimą, idant tas nuo senų senovės lietuvių tautos gyvenimas ir prieš jos norą atplėštas kraštas, ir ekonomijos atžvilgiu sudaro su Lietuva vieningą organingą vienetą, tuojau neatidėliojant būtų vėl sujungtas su Lietuva į vieną bendrą valstybę ir gautų bendrai ginti bei tvar-

kyti savo nepriklausomą tautinį, politinį ir ekonominį gyvenimą.

Tam tikslui tas kraštas siunčia savo atstovus į Steigiamąjį Lietuvos Seimą ir taip pat į laikinąją Lietuvos Atstovybę — Valstybės Tarybą.

Atsižvelgdama į skirtingas sąlygas, kurios teko tam kraštui gyventi per penkis šimtus su viršum metų atskirtam nuo Lietuvos, Lietuvių Tautos Taryba išrenka iš savo tarpo specialinę komisiją, kuri išdirba Steigiamajam Lietuvos Seimui patvirtinti ypatingas normas, kuriomis turės būti tvarkomas, atsižvelgiant į Mažosios ir Didžiosios Lietuvos reikalus, vietinis to krašto valdymas bendroj Lietuvos Valstybės valdymo sistemoj.

Šiuo metu, kreipdamasi į santarvės valstybes ir jos atstovus, kuriems yra pavesta laikinai valdyti tas kraštas Prūsų Lietuvių Tautos Taryba ekonominiams gyventojų reikalams patenkinti prašo:

1) tuojau panaikinti senąją muitų sieną ir atkelti ją prie Nemuno linijos, pavesdus tą naują sieną Lietuvos Valstybės muitinių kontrolei ir josios Karuomenės apsaugai;

2) tuojau pavesti geležinkelius pašta, telegrafą ir telefonus bendrajai Lietuvos susisieikimo administracijai;

3) tuojau pavesti Lietuvos Valsty-

bėi naudotis Klaipėdos uostu ir Nemuno rove.

Pasirašė:

Generalinis P. L. T. Tarybos sekretorius

E. Simonaitis.

Nors Maž. Lietuva, o taip pat ir Nepriklausyma Did. Lietuva pakartotinai nurodydavo Santarvės ir Prancūzijos vyriausybę žalingą Petišnė politiką, bet jį tai nebuvo kreipiama dėmesio ir kasdieninis politinis gyvenimas č. o savo vaga. Pagalios jaunesnjoji lietuvių dalis suprato, kur šioji nelygioji kova gali juos nuvesti! Jie suprato, kad paprastomis priemonėmis jie nieko neįveiks, o nuolat bus prispausti ir pagalios visai išgulti iš savojo krašto. Reikėjo imtis kitokių — griežtesnių žygių. Iškilio visame krašte galingos žaliųjų sąjungos, kurių ubalsis buvo: „Verčiau žūti, negu vergauti“. Šie pasiūvenimai Did. Lietuvos žaliųjų padedami tarė savo žodį, parodė savo pirmą naują po penkių metų žygį ir 1923 mt. sausio mėn. 15 d. Petišnė Klaipėdos miesto prefektūros iškilė balta vėliavą. Maž. Lietuva buvo sukilėlių rankose.

Taip praėjo penki šimtai su trupeliu vergavimo ir svetimjo jungo nešimo metai!

(Bus daugiau.)

Žinių žinelės

— Rusijoje yra apie 160 milijonų gyventojų, o automobilių turi tik septynis tūkstančius; Lietuvoje gyventojų tik apie pusė milijono, o automobilių yra apie trys tūkstančius.

— Apskačiuota, kad per vienus metus Europoje įvyksta 4 milijonai vestuvių.

— Neseniai nusifudžiusio degtukų karaliaus milijonieriaus Kreuger gyvenimu ir mirėva susidomavo ir Hollywoode. Filmu bendrovė Warner — First gamina filmą iš jo gyvenimo. Mat nori įamžinti garsųjį šumgelininką.

— Viename iš didžiausių Japonijos miestų Osakoje per vienus metus nusižudė 15.000 žmonių.

Paleškojimas.

Gyvenęs São Paule lietuvis Ignas Butkevičius paieško sesers Veronikos Ivoškevičienės, anksčiau gyvenusios Imbrado miest. Zarasų apskr. pas dukterį Zofiją, Imrado pradžios mokyklos mokytoja.

Kas žino apie ją, arba ją prašoma pranešti šiuo adresu: „Liet. Brazilijoje“ Redakcijai Caixa postal 1764, S. Paulo Brazil.

Kas veda prie girtoukliavimo.

Yra pas mūsų žmones dar vienas, labai biaurus įprotis — naminis girtoukliavimas.

Daugelis mūsų žmonių prisiverda prisigamina namuose įvairių rūšių ir laipsnis skistymo, įvairina savo draugų ir prietelius; anie vašinami geria ir, jei tik nėra didelis girtoukliavimas, nei vieni, nei kiti savęs dėl visų iš girtavimo kylančių blogumų nekaltina. Kaitais laiko pačius girtouklius arba svaiginančius gėrimus. Bet blaiviu žingsniu žiūrint atrodo, kad nei girtoukliavimas, nei svaiginančiams gėrimams primesti svarbiausios kaltės negalima. Juk tegul būna jūrės svaigulų, jei jų negersime, jais nesvaisinsime, nieko blogo jie nepadarys. O girtouklis, tiesa daug blogo daro, bet dabar pažūrėkim, kas jį tokiau padarė.

Pas mus yra paprotys namuose svaigalais vašintis, ir visokius „matbičius“ restoranuose sugerti. Ir štai tas paprotys, daugeli žmonių ir padaro tais nelaimingais pasigalėjimo vertais girtoukliais. Namuose svaigalus vartojanti motina pagindo jį girtavimą ar kitas nedorybes patikusį vaiką. Mažas vaikutis saldžia degtinėle, alumi, ar ba vynu iš meilės vašinamas dažnai užauga girtu kliu, pilnu visokių blogybių. Arba niekad svaigalų nevartojęs jaunuolis, ghuinui arba draugų įkalbėtas išgėris pirmąjį stikluoką, paskui nebeatiskrato degtinės noro.

Žmonės baliuose arba restoranuose meiliai vašinasi, o namo patėjęs kelia triukšmą, kankina savo šeimą. Taip girtoukliais virsta ir daug nelaimių atsiranda, tik dėl to, kad yra pas mus blogas paprotys svaigalais vašintis. Tad reikia kovoti ne su svaigalais ir su nelaimingais girtoukliais, o su svaigalais vašinalimais papročiu, nes kol jis bus, tol turės būti girtouklių ir svaigalų.

Kas tik draugystėje, kartu su visais, vašinamas geria, tas palaiko tą papročį. Kovoja su juo tik tas, kas tvirta valia pajegia pagundai atsisipirti

Įvairenybės

Karščiausia pasauly vieta.

Amerikoj Kalifornijos rytuose prie Nevados, yra didžiulis siėnis, kurs vadinama „Mirties Dykuma“. Dykuma yra 70 metr. žemiau jūros paviršiaus ir užima 1700 kvadr. anglių mylių plotą (1 anglų mylia — 1 klm. 609 metr.). Geologijos atžvilgiu ši dykuma gana įdomi. Dykuma išraižyta aukštų kalvų juostomis, tarp kurių kur ne kur iškyla aštrios keistos išvaizdos uolos. Šios uolos suskilusios ir raiškėtos, aštriais kampais remiasi viena kita, tad sudaro tiesiog nepereinamas kliūtis. Kur nėra kalvų, tiesiasi lygumos, išraižytos gilų bedugnų plyšiu. Niekur nėra ne tik medžių, bet nė žolė ten nežėlia. Žemės paviršius pilnas druskos kristalų, kurie žiba keistu blizgesiu. Pavirštinisliki tyrimai parodė, kad šiame slėnyje yra daug visokių mineralų ir net aukso. Tačiau trūksta drasulių, kurie mėgintų tais turtais pasinaudoti. Aštrios uolos, druskos kristalai, baisi kaltra, ir tvankus oras stipriai saugo „Mirties Dykumos“ neliečiamybę.

Tikrai amerikontėkai...

Oris Petrillo, Čikagos laidotuvių biuro savininkas, buvo labai populiarus miesto gyventojų tarpe. O štai ir priežastis jo populiarumo.

Ir gerti kartu su visais atsisako. Ne tas veda jį blaivybę, kuris laikydamas svaigalus negeru daktu, kitas jais vašina ir pats dėl visokio „apetito“ geria, bet tas, kuris pats negeria ir kitus jais nevašina.

Pas šeimininkas, kuris savo svečius dobtinėle pamylį, yra visų iš girtybės kylančių nelaimių kaltininkas; jis gundintojo kipšiuo daro atlieka. Žmonėms taip daryti rodo visai nepriimtą.

Tad meskim iš savo tarpo tą biurą papročį ir padėkim kitiems jo nusikratyti.

Z. D.

Savo prokybos reikalams su valdžios leidimu Petrillo turėjo teisę gauti didelį kiekį spirito balzamuoti savo liūdnos įstaigos mirusiųjų klijentų kūnams.

Viena kartą budys gatvėje policininkas, netoli Petrillo įstaigos, pastebėjo, kad pro biuro duris įėjo visa procesija liūdnų, juodai apsvilkusių žmonių. Po kiek laiko iš biuro išėdavo tie patys žmonės, bet su gerai „užbalzamuotų“ lavonų išvaizdomis.

Policija, kaip žinoma, yra labai smalsi. Taigi policininkas, smalsumo vedamas, įslinko į biurą. Tai, ką viduje pamatė, pavertė jį vieną akimirka stulpan. Keliasdešimt žmonių su ūkūtenėmis rankose stovėjo tarp karstų ir linksmai nusiteikę „balzamuoti“ savo vidurius.

Ant butelių, kurio šia pat stovėjo ant karstų, buvo užrašai: „Balzamas lavonams trinti“.

Policininkas šoko į gatvę ir tuoj pasigirdo skardus švilpukas, šaukiantis pagalbos.

Netrunkus dešimt „balzamo“ starnių ir visi „lavonai“ buvo nugabenti į artimiausią policijos nuovadą.

Nusigando šių dienų gyvenimo.

Londono iš kalėjimo paleido žmogų, išbuvusį kalėjimu už žmogžudystę 40 metų. Jį iškėjo kalėjiman 1890 metais. Tada jis turėjo apie 20 metų. Jis nesutė nei automobilių, nei elektros tramvajų nei puikaus elektros apšvietimo. Tais laikais, kada jis paskutinį kartą matė Londoną, važinėjo arklinais tramvajais. Gatvės buvo apšviestos žibalo lempomis.

Kai paleistas laisvėn kalinys pamatė visą dabartinį Londono judėjimą, automobilius, autobusus, elektros tramvajus, požeminius traukinius, nepaprastą elektros šviesą reklamoms, jam pasidarė baisu ir jis visiškai apkvaito. Nusitvėręs rankomis galvą, bėgo atgal į kalėjimą ir tol prašė maldavo, kol jį atgal priėmė. Jis sako, kad jam darosi baugu ir jis turėtų išprotėti.

Žolė amžini prailginti.

Seniausias pasaulyje žmogus, kinietis Li Ching Yun, turįs apie 250

metų tvirtina, kad jis susilaukė tokios gilios senatvės valgydamas tam tikrą žolę. Botanikų nuomone, šifolė (Hydrocotyle Asiatica) yra senai pagarsėjusi indų ir kinų tarpe kaip augalas, prailginas žmogaus gyvenimą.

Anglų valdžia paskyrė didelę sumą pinigų gamtos institutui Ceylone toliašman šio augalo tyrinėjimui. Ceylono gyventojai yra įsitikinę, kad drambilai ilgai gyvena (iki keturių šimtų metų) todėl, kad daug ēda šios žolės.

Pranešimas.

Ketvirtadienį, liepos mėn. 14 d. 7 v. vakaro Vila Anastacio pr. mokyklos pstaipoje, svarbiais reikalais pasitarti, šaukiamas tos mokyklos mokinėjų tėvų visuotinas susirinkimas. Visų tėvų dalyvavimas būtinas.

Mok. T. Komitetas.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Didelis gaisras.

Rio. 6. VII. Laikraščių žiniomis, Rio de Janeiro mieste sudėgė Aukštoji jūrininkų mokykla „Escola Naval“. Gaisras kyle netikėtai ir taip greit apėmė visus mokyklos rūmus, kad viskas žuvo liepsnoje. Išgobėta tik archyvas, dokumentai ir biblioteka. Nuostoliai galutinai neapskaičiuoti, bet spėjama kad labai dideli.

Nesutaria dėl ministerių kabineto udarymo.

Atsistatidinus buvusiam ministerių kabinetu, eina tarp Federalų ir estadų vyriausybų derybos, dėl naujo kabineto sudarymo. Didesnės estados reikalauja sudaryti koolicinę vyriausybę į kurią įeitų ir iš kitų estadų po vieną kitą asmenį, bet buvusio kabineto nariai, dauguma joje revoliucijos vadai, su tuo nesutinka. Šio mėnesio 8 dien. Rio de Janeiro „Palacio do Cattete“, tuo reikalu tartis, įvyko konferencija, į kurią pakviesti karo, finansų, teisingumo ir kiti ministrai.

Pr. Slaminskas.

Linu žiedai.

Buvo vasara, buvo žemė sultinga ir vėjas pilnas gėlių dulkelių — aukšnių, kvėpanočių, apvaisinančių. Žydėjo aguonos laukinės ir vosilkos mėlynos. Ir linai žydėjo.

Šitokia diena ji visa buvo kaip aviėtė mergaitė. Tiesiog kaip išsipurusi voga. Josios akys žybėjo taip nepaprastai, lyg ji būtų ligai stovėjusi prie karštos ugnies. Ir bliuzkaitės sagutė prasęta, kad vėjas baltą kaklą pakutenti. Dėl to ir raudonos aguonos — savo juo dienas plaukams papuočė — ji bridė toli į rugius.

Net senas tėvas supyko: — Tai neiškėnia! Tai užėjo! Tik rugius išbraiždžios...

Su klevo grėbliu ant peties ji ējo pro žydinčius linus. Ant blakstienų mažyčiai kvėpiantios rasos lašeliai. Ir akys primerktos po nemigos nakties. Po nemigos, nes visą naktį kvėpėjo kmynai. Visą mėnesio nos naktį lo'o kaimo šunes. Toli toli žaibavo, ir buvo bausiai šilta klėty po patalais.

Nes vasara, nes daug sulčių, nes viskas žydi ir dega.

Pievoj, ties beržu, ji pamatė savo berną. Jis plovė sieną išsivilkęs, ir buvo marškinių rankovės atraitotos, ir prasęta krūtinė įdegusi saule. Ir juodi plaukai sutaršyti vėjo. Jis jai patiko šiandie kažkodėi. Po nemigos nakties. Tos tvirtos rankos, ta krūtinė ir plaukai tie juodi. Išsiskleidė ant kaktos.

— Padėk Dieve. Na, ar jau daug priskabei smailių?

— Bėkui. Užtektų mudviem pasi-

kloti.

Bernas pamaži pasirėmė ant dangio ir permetė ją akimis nuo galvos iki kojų. Ypač ilgai jis žiūrėjo į jos bliuzkaitę.

Berno žvilgsnis ir žodžiai keistai paerzino ją. Lyg kas būtų pakutenęta duobelę žemiau kaklo. Ji kažkaip keistai šypstelėjo, pažiūrėjo jam į akis ir lyg gindamosi ko, bėrė jam tiesiog į veidą pilną saują linų žiedų. Tiesiog į plaukus. Tiesiog į tas akis, taip atkakliai karštai žiūrinėtas. Tamsiai žalias. Meilias.

Net jis užsimerkė. Ir pirmas įspūdis buvo, kada jis pramerkė akis, jog tuo įmis ir pliū josios bliuzkaitė Tokia plona ji buvo ir tokia ankšta.

O ji pamaži, šypsodama, pasisuko ir nuėjo tolyn. Aguona laukinė degė josios plaukuos.

Ji prisėmė pievoj šliures. Sustojusi išliejo vandenį ir atsigrėžė:

— Šliurės! Būta šliurių. Per mažos, išnešotos... Kad geras būtum, padarytum naujas... — erzino ji primerkusi akis. — O dabar — gulį apypietė po liepa ir daunoja vis tą pačią savo «Gįsim mudu šėmus jaučius į žalią girėlė». I, tu, su savo jaučiais!..

Jis vis dar rymojo ant dangio. Dalgiaiotis pamaži smego vis gilyn ir gylina į pievą.

— Na, piuk gil! Ko išsiziojai?

Tarsi pabudintas jis pradėjo pamauzi skambinti dalgį. Vis žiūrėdamas į ją. Staiga jis krūptelėjo, metė dalgį ant pievos ir sukandęs dantis susiėmė dešinės rankos pirštą.

— Įsipiovei?

Jis tyli. Atsargiai šluosto žolę kraują.

Ji priejo, pažiūrėjo į jo kraują, į

akis, ir lyg išsigandusi nusigrėžė. Staiga ji atplėdė savo plonų marškinių kraštelių nuo krūtinės ir vėl atsigrėžė.

— Ką tu darai?

— Duok, — atsakė ji užduodama.

Ji paėmė jo ranką, staiga pridėjo ją prie lūpų ir išcūlpė bėgantį kraują. Ir žiūrėjo jam į veidą kažkokiom apsvaigusiom akim. Paskui greit, drebančiom rankom, apriėjo jo žaidžą, atstūmė tą ranką į šalį iš nentsigrėždama nuėjo.

Bernas, patyčdamas ją akimis, paėmė nuo pievos dalgį ir pradėjo piaut su kažkoku inirtimu. Jis plovė ir kpus tas ir akmenis. Ir sunkėsi raudonas kraujas pro josios marškinių audeklą ant klevo dalgiaukočio.

— o —

Apypietė jis tašė skiedryne šturpadžius. Iš gluosnio. Labai lengvus. Labai gražiom šliurėm. Jis norėjo padaryt šliures tokias gražias, tokias gražias...

— Ar bus geri?

— Kas — geri?

— Padai šliurėm. Galdėtum pasiimtuot.

Ji valandėlę pastovėjo, tarsi abejojama. Paskui priejo ir nė žodžio nesakiusi užėję koją ant naujo pado. Jis paėmė josios koją ir niekaip negalėjo ją kaip reikiant pastatyti. Jo rankos drebėjo. Ir tas kojų baltumas, ir apvalumas, ir ta šiluma...

— Na, lyg dar tu mokėsi pamiearuoti! Ir per dideli tie padai... — Ji buvo nepatenkinta.

— Tai, vadinasi, aš nemokėsiu padaryti net šliurių? Pirmą kartą giręžiu! — Padėjęs padus ant kulbės, jis perkirto juos dviem kirvio smūgiais pusiau, metė viską žemėn ir greitai nuėjo per kiemą.

Jis griuvo po liepa į tankią žolę

ir žiūrėjo kažkur aukštyn, į žalius lapus, į mėlyną dangų. O liepos taip ošė, taip žaviai, taip mėlynai, taip galas žino kaip. Net kažkaip gaila, net pikta. Taip net gerai, kad skauda kažką krūtinėj.

— o —

O naktį buvo be galo tvanku. Prakitavo rankos, buvo karšta kojom. Neseniai suvėžta šiene. Zirzė mieguisti uodai ir nedavė užmigti.

Lauke, žolėj buvo daug rasos. Daug tylos vasarinės. Ir liepų žiedai mėnesioj kvėpė o. Kvėpėjo kmynai ir raudoni obuoliai sode ties klėtim. Ties klėties langu

Toli, siaurėj buvo rauva.

Ir buvo kažkokia pagunda. Tam vasaros tvankame. Ir kažkoks traukimas — prie klėties langu. Ir tas takelis į klėtį buvo tiesiog jau per daug matomas itą naktį. Per daug jau kankinantis. Kaip pagunda.

Ir, ilga žiūrėjęs prė plyšį, jis atsikolela. Per daug tvanku. Vistiiek neužmigs. Jis išelna į kiemą, ir nuo karščio išbrinkusias rankas kutena nakties vėsama. Jis paėna takeliu į klėtį, sus-tojęs mašto, paklibina sodo tvorą, lyg norėdamas ją sugiaut.

Tuos linų žiedus ji įmetė jam tiesiog į širdį. Tiesiog į kraują.

Išsivėjęs iš klumpių, jis atsargiai priejo prie klėties ir pabėdė į langą.

— Mieg? — Jis vos pajėgia kalbėt. Tyla.

— Anele, miegi?

Langas užtiestas žiurstu. Žiurstas prasiskleidžia ir Anelė tylėdama žiūri pro stiklą.

— Atidaryk. Aš noriu tau pasakyti...

(Bus daugiau).

Jau trys metai suėjo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOJ“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvybei. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

[Zengdamas į 4-sius metus „Lietuvis Brazilijoje“ žada ir gi savo skaitytojams tiecti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuviu pareiža stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijoje“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoje kaštuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOJ“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

LIET. „BRAZ.“ gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje, pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoje visomis dienomis.

Delei patogumo

Specialiai del VILABELIEČIU bei kitiems ten netoli gyvenantiems, kurie važiuoja traukiniu į S. Paulo dirbti; galės gauti kiekvieną šeštadienįjį grįždami namon, jau naują laikraščio numerį „Lietuvis Brazilijoje“, naujam platiniimo punkte, BRAZ stoties kioskej.

Geriausia ir patogiausia skelbtis „LIETUVIS BRAZILIJOJ“

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“ įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidini-me, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujos.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (sonas n.108)
São Paulo.

D-r. S. Meitin.

(Diplomuotas Gekelbergo ir Rko universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir ner-
vų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar.
susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA
37-a salas 89. T 4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

Lites	---	1\$65.0
Pranouų frankas	---	\$538
Vok. markė	---	3\$251
Ital. lira	---	\$698
Doleris	---	13\$310
Uruguayaus pezas	---	6\$511
Argentinos pezas	---	3\$525
Anglų svaras	---	47\$480
Lenkų	---	1\$815

Marietta Passerini.

PRIBUVĖJA -- AKUŠERĖ.

Rua Silva Pinto, 49 (Bom Petiro)
Telef. 5-3584. S. Paulo.

VAKARINIAI KIRPIMO KURSAI

Mokslas teoriškas ir praktiškas kirpimo, yra greitas ir sąžiningas sulyg naujausios mados. Sistema: amerik, francūzų, anglų ir vokiečių.

Pamokos nuo 7 iki 9 v. v.
Tais pat ten parduodama kojine siuvama mašina.

Kreiptis: L go Paisandu, 48. 4 and.

PHOTOGRAFIA

São Caetano

Gerai ir pigiai fotografuoja pavieniai, grupėmis, pas save ir į namus vyksta, padidina ir perdri-
bina į senų.

Kreiptis:

Rua S. Caetano 85 (antigo 77).

O. JACOBSEN.

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vsikų ligų.
Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama.
persikėlė į rua Barão Itapetinga,
52. 3° andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE.
Skyriai Brazilijoje: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE,
BAHIA, PORTO ALEGRE.
ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠ-
ČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS.
INDĖLIAI IR DEPOZITAI NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v.

Sekmadeniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių

Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapumo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetinga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI.

Kymantui. Už rašinius ta riam širdingąjį ačiū! „Jaunimo organizacijos reikalai“ tilpe, kitus sunaudosime vėliau. Laukiame ir daugiau žinučių.

Vancevičini. Apskaitą ir pinigų už išplatintus numerius gavome. Labai ačiū!

P. R. Raudai. „Jis daugiau nebe-grįžo“... pataisę sunaudosime. Prašome rašinėti daugiau, ką nors iš kronikos žinučių.

K. Gruzdui. Žinutes talpinam. Ačiū! Laukiame daugiau prisiuočių.

J. Rasimavičiui. Lementoriu „Sakalėlis“ gavę iš p. Konsulo išsiuntėm nemokamai.

Jonui Mackui. Knygų paskaitymai interieran nesučiame: brangiai kainuoja persiuntimas.

K. A. Zuolėliui. Tamstos eilėraščių „Jaunimas liūdi“ ir „Juokai“ kiek silpnoki, bet vėliau gal sunaudosime. Matyti, neseniai pradėjote naudoti plunksną, kai po plemone savo mintims reikėti. Minčių turite gražių ir noro, matomai yra, tik reikia daugiau rašyti. Pradžioje rašykite žinutes iš savo apylinkės, įrašite, o vėliau ir rimtesni dalykai geriau seksis.

V. Mamoniui ir S. Tamuliui. Prenumerata, už š. m. antrą pusmetį 6 mlr. gavome. Ačiū!

V. Adomavičiui, A. Podleckiui ir B. Rimkui. Prenumerato mokesnį už šiuos metus 10 ml. gavome. Laikraštį siuntinėjame.

F. Dapkunui. Už praėitų metų antrą pusmetį ir šiuos metus prenumeratą 16 mlr. gavome. Labai ačiū!

R. Buiviui. Prenumerato mok. 6 ml. už antrą pusmetį šiuo metų gavome. Ačiū!

JUOKAI

Ne drąsus.

— Kaip tamstą dįsti girtas budamas, prašyti išmaldos?

— Betgi, mieloji ponaitė, kai aš būnu blaivas, tai šlam „sportui“ neturiu pakankamai drąsos.

Restorane.

— Šeimlainke, kiek kainuoja bakalas alaus?

— Aštuoni simtai reišų jei tamsta gersi sėdėdamas prie stalo. O jei gersi stadiom prie bufeto, tai tik penki simtai.

— O kiek kaštuos jei gersiu stovėdamas ant vienos kojos?

Ant kurpalio.

Vincas: — Juezai, kodėl tavo batai toki dideli, tur but ne ant tavo kojos stitit?

Juezas: — Kvally. Ant kojos nie

kas batų nesiūva, siūva tik ant kurpalio!

Panašus į mamą.

— Ponas Motiejau, kodėl tamsta neturi ūsų?

— Matot, panele Magdute, žmonės sako, kad aš jau nuo gimimo panašus į mamą.

Priešas.

Mokytojas klausia mokinį:

— Pasakyk man, kas yra tavo amžinas priešas?

— Musės.

— Kodėl musės?

— Kad jos ryta man kanda ir neduoda ramiai miegoti: — paaiškino mokinys.

Lietuviška kantrybė.

Į miestą atvažiuoju kaimietis jlipa pavaziuoti autobusu. Kažkoks ponaitis užsisitoja kaimiečiui ant kojos ir stovi. Po kiek laiko kaimietis sako.

— Atsiprašau tamsta. Gal ponaitis būsi toks geras ir nukelsi savo koja nuo mano.

Aš jau noriu išlipti. —

Pasto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

A. Kaminskui, J. Veličkai, P. Urniežiui, Ch. Mališkinas, A. Nerku K. Šliumba, V. Buinskui, K. E. Šmidtas, Z. Vaicekauskui, J. Zasinskui, J. Baniui, S. Vasiliauskui, A. Vrubliauskui, L. Kunce, J. Balutis, P. Jurkoniu, J. Viličiui, P. Povilaičiui, B. Gaidamavičiui, P. Rinkevičiui, J. Kalinai, K. Laučiui.

PASTABA: Laiškų žemėjai neturintieji išsipirkę pasto dėžutes — moka už laišką 200 reišų. Administracija.

Prisiekusis Vertėjas.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius popierius įvairiuose atsitikimuose: pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.
Tel — 2-6393

Parduodama žemė

Geromis sąlygomis parduodama 10 alk. žemės, kuri raudasi 4 kilometrai nuo est. Caiuá, L-a Sorocabana.

K r e i p t i s:

Rua Conselheiro Nebias, 150,

D-na Alma.

JURIDINĖ ADVOKACIJOS KONTORA.

Advokatas, prisiekusis vertėjas ir teisinis patarėjas visokiais reikalais.

A. V. & ORSINI

Daroma: naturalizacijos ir pilietybės dokumentai, chamadas vidaus pasai, kadernetas, vedybos dokumentus, rašome įvairius prašymus ir tarpininkaujame visose teisme, bei valdžios įstaigose.

Kainos pigiausios.

Prilimimo valandos 8 — 12 ir 13 — 18 v. v.

PRAÇA DA SÉ, 42 — 1º andar — sala 101.

Už apinokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako.

„GUA CONSULAR“

(Konsularinis Tarpininkavimas)

L. JUCEWICZ & S. LEPORE

Įvairius prašymai, vertimai, Vedybu dokumentai, Tarpininkavimai valdžios ir policijos įstaigose, Mokesčiai ir paluosesavimai, Šamados, Kadernetos iš policijos, Įvairios informacijos ir t. t.

Išpildoma greitai, ir pigiai.

Vienintele įstaiga turinti plėčius santykius su spauda, valdžios ir policijos įstaigomis etc.

(Laivokarėiu neparduodame

São Paulo

ir tuo reikalu netarpininkaujame).

Largo da Sé, 9 E.

1º Andar, Sala, 1.

(Palacete Rolim) Caixa postal, 3412.

PIGIAUSIAS IR GREICIAUSIAS susisiekimas tik agencija

„HAMBURGO“

Laivokortės, vyzos į visas šalis. Parūpinama šamados iš Europos į Braziliją. Parduodama žemė sklypais ir alkeriais miesto ir provincijoje.

Sąžiningas ir greitas patarnavimas visomis informacijomis. Interiore atsakinėjame ir raštu.

São Paulo, L-g 8-ta Ephigenia 13,

Tel. 4-1152. Caixa postal 3272.

Atidaryta kasdien nuo 8 — 6½ v. v. Šventad. uždaryta.

Kalba lietuviškai.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS

DALYKUOSE.

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis.

Laivų išėjimas į Europą
Raul Soares 12-7 1932
Olympier 15-7 1932
Alma Alexandrino 27-7 1932

Kainos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitar kainomis. Duodame patarimų visais išelvybės klausymais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

[kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampoas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbe teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atidara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

